

fremkom under Form af et Brev, der skulde gaae igjennem Menigheberne, væsentligst kun var en Gjenlyd af det Savn, Enkelte kunne føle, hvor deres eget religiøse Liv ikke tiltales af den sjælligste Sjælesørger — et Misforhold, hvorpaa Sognebaandsløsningen just skal raade Bod -- saa maa det naturligtviis erkjendes, at ogsaa vor Tid er langt fra Bdealet, om end Præstestanden i dens Heelhed er bedre end for en Menneftaalder siden, og hvad der blev sagt om Uirkeligbed og kirkelig Død, gjalbt efter denne Talers (Pastor Clausens) Forklaring til mig ingenlunde særlig eller fortrinlig dette Stift, medens de enkelte paapegede Data af Forargelse ikke vare mig ubekjendte, da han meddeelte mig det, hvortil han sigtede, men hverken af vedkommende Provst eller af mig vare fundne kvalificerede til anden Paatale end den, de allerede havde fundet. Jeg deler derfor Landemobets Mening, at der ikke er Anledning til sjælligste overordentlige Foranstaltninger til at reformere den geistlige Stand, og at navnlig dette Maal maa ventes fremmet ved en tilkommende Kirkeforfatning, men dersom denne mod Forhaabning skulde udeblive, skulde jeg meget ønske, at Ministeriet maatte see sig istand til at træffe saadanne Foranstaltninger som de, man turde vente af en Kirkeforfatning i denne Henseende, og navnlig forekommer det mig, at der var god Anledning til at kalde samtlige Biskopper sammen for at foreslaae de Foranstaltninger i Henseende til Tilshnet, Styrrelsen og det kirkelige Livs Fremme, som bedst kunde svare til Nutidens Krav. Jeg har ikke saa saadanne, hvorpaa jeg overeensstemmende med Landemobets Dnsfte kan henlede Ministeriets Opmærksomhed, navnlig ved Siden af de mere detaillerede Indberetninger, som det staaer i Biskoppernes Magt at forlange: 1) et stærket Tilshn fra Provsteembedets Side og særlig Gjenindførelse af Provsternes Visitatser i Kirkerne, som nu, uagtet Loven ikke er hævet, saalænge have været ude af Brug, at Provstene ikke troe at kunne gjenoptage dem uden en udtrykkelig Befaling, ligesom de ogsaa finde en særlig Banfælgbed ved dem deri, at de ikke uden at forsømme deres egne Kirker utilbørligt kunne foretage dem om Søndagen, og berygte ved at foretage dem paa Søgnedage at skulle savne Menigbed, da der ikke længer er nogen Dvangspligt for Ungdommen til at møde. 2) Ansættelse af Hjælpepræster eller Stiftscapellaner, som efter Biskoppernes Anviisning kunne supplere den geistlige Gjerning — en Foranstaltning, som vort Landemøde allerede i 1856 bragte i Forslag. 3) De store Embeders Deling, hvilken Foranstaltning jeg for dette Stifts Vedkommende allerede har bragt i Forslag paa mange Steder, men som kun successtvt lader sig udføre. 4) Ansættelse af Capellaner pro loco, hvor der kun er een Kirke til en stor Menigbed. 5) Gjenoprettelse af de residerende Capellaner i Kjøbstæderne. 6) Entledigelse af gamle eller ufættede Præster, hvilket dog er et Middel, der har sin betænkkelige Side, saalænge Pensionen skal paahvile Embedet saa væsentlig som nu; thi medens denne Omstændighed forstyrer det naturlige Avancement for de Geistlige, som imødesee deres sidste Befordring, og tilføjer dem et Slags Uret ved at lade de bedste Embeder udgaae af Concurrencen, er den ogsaa trykkende og hinderlig for Menigbeden, da denne ikke kan vente Embedet saa godt besat, som hvis det havde sin sande Størelse. Ved Indførelse af fast Løn vil først denne Bet kunne benyttes med fuld Frihed. 7) En geistlig Surh, som uden at være bunden til de almindelige Beviser og uden at afficere Spørgsmaalet om Pension kunde kjende over det blotte Spørgsmaal, om en Mand bør være Præst længere, vilde være en saare nyttig Indberetning, om hvilken allerede Kirkecommissionen 1854 androg.

3. Angaaende Menighebernes Andeel i Valget af Præster kan jeg ganske henholde mig til Landemobets Udtalelse, da der for Tiden næppe lader sig noget Hensigtsmæssigt foreslaae, forinden Folketirken saaer Menigbedsraad og i det Hele en Forfatning. Men ligesom jeg ikke kan see, at den staaer i nogen Forbindelse med Trimenigbedsspørgsmaalet, da det er en Selvfølge, at de, som opføre og holde en Kirke og lønne en Præst ved Siden af Udredelsen af, hvad de skulle hde. til Kirkens ordinaire Værk, ogsaa maae have Ret til at vælge